

Kadernota Laborijn 2026-2029

Ontwikkelingen, maatschappelijke effecten en de rol van de raad

Programma

- Actueel: in de media en cijfers gemeente Aalten
- De gemeenschappelijke regeling Laborijn: basisopdracht en kaders vanuit gemeenten
- Inhoudelijke en financiële ontwikkelingen
- Maatschappelijke doelen: hoe maken we impact en wat is de rol van de raad?

In de media

Gemeente
Aalten

Zaterdag 1 maart 2025 | Het laatste nieuws het eerst op NU.nl

Steeds meer jongeren in de bijstand, ook stijging onder mannen

Door Ellen Vos

28 feb 2025 om 06:28

Update: 1 dag geleden

1.6K reacties

Delen

Het aantal jongeren in de bijstand is het afgelopen jaar met 7 procent toegenomen. Dat is de sterkste stijging van alle leeftijdsgroepen. Dat kan komen door een mismatch op de arbeidsmarkt, zeggen experts.

divosa

> Nieuws >

Aandeel langdurige bijstandsgerechtigden groeit

Bestaanszekerheid

Participatiewet in Balans

Laatste update: 27 februari 2025

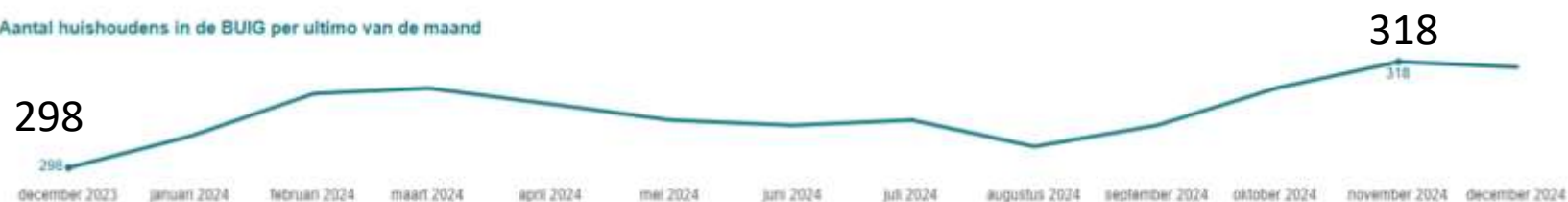
Het aantal inwoners dat langdurig bijstand ontvangt, neemt structureel toe. De dynamiek tussen arbeidsmarkt en bijstand neemt hierdoor af. Dat schrijft economievakblad ESB op basis van cijfers van het CBS.

Cijfers Aalten 2024

Gemeente
Aalten

Aantal huishoudens in de BUIG per ultimo van de maand

Aantal huishoudens per ultimo maand

december	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december
298	304	312	313	310	307	306	307	302	306	313	318	317
Instroom	9	14	8	6	3	4	5	5	9	14	7	2
Uitstroom	-3	-6	-7	-9	-6	-5	-4	-10	-5	-7	-2	-3

Cijfers Aalten Q4 2024

Gemeente
Aalten

Instroom bijstand in kwartaal

Reden instroom

	Aantal	%
Komende van andere gemeente	7	30,4%
Komende van het AZC	4	17,4%
Einde arbeid	4	17,4%
Einde voorliggende voorziening	3	13,0%
Einde bijdrage familie/vrienden	2	8,7%
Leeftijd van 18 jaar bereikt	1	4,3%
Intering vermogen	1	4,3%
Einde studie	1	4,3%
Totaal	23	100,0%

Uitstroom bijstand in kwartaal

Reden beëindiging uitkeringsdossier

	Aantal	%
AOW leeftijd	3	25,0%
Vermogen	2	16,7%
Verhuizing	2	16,7%
Arbeid	2	16,7%
Voorliggende voorziening	1	8,3%
Studie	1	8,3%
Detentie	1	8,3%
Totaal	12	100,0%

Wettelijk kader

- Wet sociale werkvoorziening
- Participatiewet
- Wet inburgering 2021

Wettelijk kader

- Wet sociale werkvoorziening
- Participatiewet
- Wet inburgering 2021

Wsw: 188 personen
P-wet: 317 huishoudens
Inburgering: 116 personen

Wsw: 257 personen
P-wet: 1194 huishoudens
Inburgering: 283 personen

Wsw: 134 personen

Laborijn speelt snel in op actuele maatschappelijke opgaven

Gemeente
Aalten

- Sinds februari 2022 zijn er in de gemeente Aalten 153 gemeentelijke opvangplekken gerealiseerd voor Oekraïense vluchtelingen
- Laborijn zet haar infrastructuur en dienstverlening in voor deze nieuwe inwoners: verstrekken van leefgeld, innen eigen bijdrage en de begeleiding naar werk, taalles, en participatie.

omroep **gld**

Voorpagina 112 Dit is Gelderland Regio Sport Kijken Luisteren

Daniëlle Rabbinge & Aniek Beekman 7 februari, 20:42 • 3 minuten leestijd

Ludmila aan het werk in de moestuin

© Omroep Gelderland

AALTEN - Van commercieel medewerker in een Oekraïense haven tot vrijwilliger in een Achterhoekse moestuin. Ludmila Rydenko (62) is bijna drie jaar na de Russische inval in haar land bezig met het opbouwen van een nieuw leven in Aalten. De gemeente helpt haar daarbij.

Kadernota Laborijn 2026-2029

Lokaal beleid

Gemeente Doetinchem

Beleidskader sociaal domein: Samen groeien, gewoon doen

Gemeente Aalten

Beleidskader sociaal domein: Zo persoonlijk mogelijk blijven meedoen in Aalten

Gemeente Montferland

Verbindend kader sociaal domein

Leidende principes voor het sociaal domein

Gemeente Doetinchem:

Inwoner centraal, **veerkracht**, **preventie**, perspectief en vertrouwen

Gemeente Aalten:

Inwoner centraal, **veerkracht/positieve gezondheid**, **preventie/sterke sociale basis**, **iedereen doet mee**, samen werken aan oplossingen, we zijn vindbaar en helder in communicatie

Gemeente Montferland:

Samenwerken voor de inwoners, **iedereen moet mee kunnen doen**. **Bestaanszekerheid** bieden door onzekerheid te verminderen, kansengelijkheid te vergroten door ongelijk te investeren, **gezond samenleven versterken door mensen te verbinden**.

Basisopdracht Laborijn

Gemeente
Aalten

‘We helpen inwoners aan betaald werk en als dat (nog) niet lukt biedt Laborijn ondersteuning bij ontwikkelstappen om te participeren in de samenleving.’

Financiële kaders vanuit de raden

1. De focus van Laborijn ligt op haar basisopdracht: Laborijn is er om iedere inwoner te helpen aan betaald werk en als dat (nog) niet lukt hem/haar te ondersteunen bij het participeren in de samenleving. Laborijn heeft daarbij de taak het beheersen en waar mogelijk terugdringen van het uitkeringsvolume.
2. De uitvoeringskosten moeten zoveel mogelijk beperkt worden. Er komt geen nieuw beleid als dat tot toename van de uitvoeringskosten leidt.
3. Het uitgangspunt van indexatie van het huidige beschikbare re-integratiebudget blijft gehandhaafd.

Ontwikkelingen

- Participatiewet in balans
- Tekort op het BUIG-budget in Aalten
- Transitie van Wsw naar Participatiewet

Participatiewet in balans

Vertrouwen, vereenvoudiging en menselijke maat staan centraal

- **Herziening van de Participatiewet spoor 1:** Een samenhangend pakket van twintig wetswijzigingen om de huidige P-wet te verbeteren en de balans tussen rechten en plichten te herstellen.
- **Herziening van de Participatiewet spoor 2:** Fundamenteel wordt er gekeken naar de doelen en uitgangspunten van de wet.
- **Cultuuromslag spoor 3:** Er wordt nu en de komende jaren gewerkt aan een cultuuromslag en aandacht voor een dienstverlening, die meer rekening houdt met de individuele omstandigheden van inwoners.

Laborijn ziet het traject om de P-wet in balans te brengen volledig in lijn met haar bedoeling en gaat al zoveel mogelijk in de geest van de nieuwe P-wet in balans acteren en zich in deze lijn door ontwikkelen.

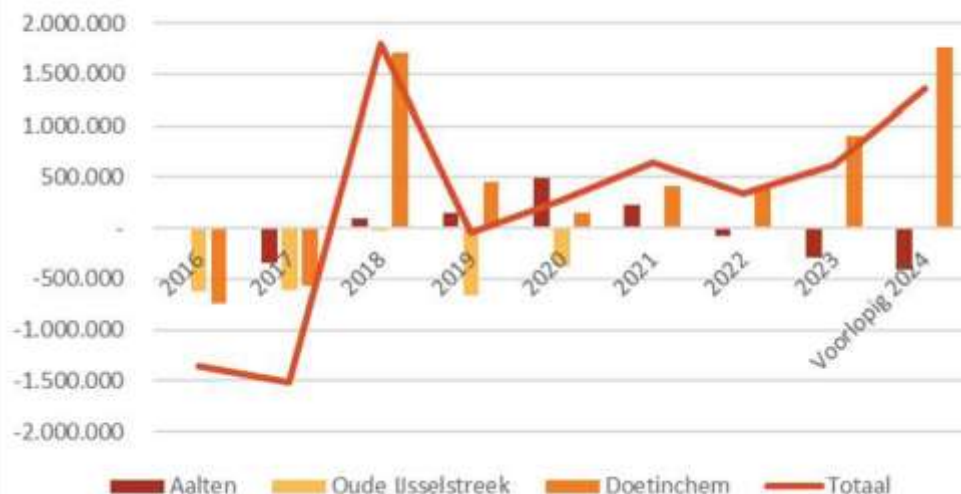
Dilemma: bedoeling van de wet vs. bekostigingssystematiek

Tekort op het BUIG-budget

Gemeente
Aalten

BUIG resultaat na verrekening vangnet

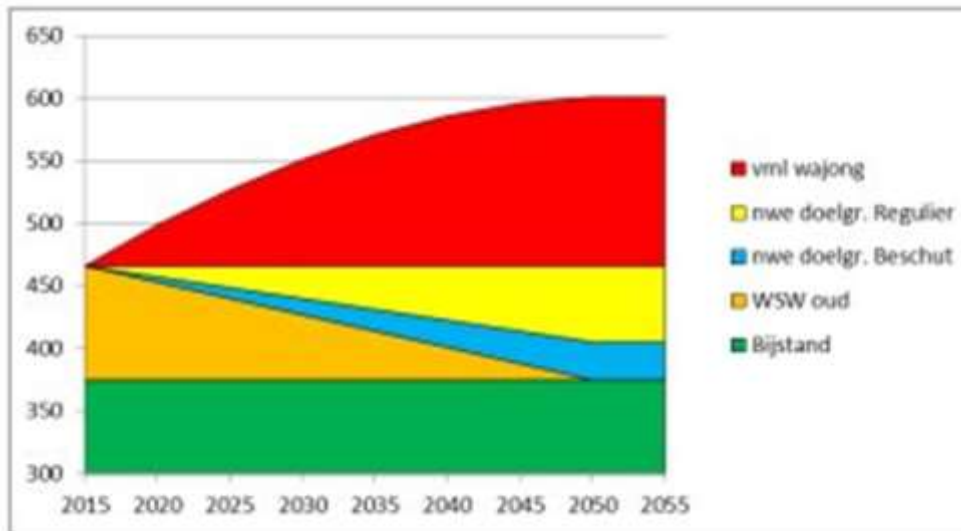

Tekort van €400.000,- in 2024 in Aalten

Laborijn zet in op vijf maatregelen:

- Versneld inzetten op de doelgroep DGI-indicatie
- Inzet op kansrijke oudkomers
- Snellere inzet op kansrijke nieuwkomers
- Geef onbenut arbeidspotentieel een gezicht
- Aanvullen netwerk van werkgevers

Transitie van Wsw naar Participatiewet

- Sinds 2015 doet een steeds grotere, nieuwe doelgroep met een arbeidsbeperking een beroep op Laborijn voor ondersteuning
- Rijksmiddelen voor de nieuwe doelgroep zijn een stuk lager dan voorheen onder de Wsw
- Langdurige meerjarige transitie

Belangrijke opgave: hoe kunnen we (blijven) werken aan een toekomstbestendig sociaal ontwikkelbedrijf?

Vragen aan de raad

Is het duidelijk dat het bestand verandert?

Wat betekent dat voor de re-integratie naar betaald werk?

Hoe geven we mensen ontwikkelperspectief? Wat is daarin de rol van Laborijn?

Hoe maken we impact? Wat is hierin de rol van de raad?

- Kadernota Laborijn
- Begroting Laborijn

Begroting

Wat gaat Laborijn in 2026 en de daaropvolgende jaren doen om impact te maken op de gestelde maatschappelijke opgaven?

Op welke indicatoren wil de raad inzetten om de juiste impact te maken?

Voorbeeld

Opgave: Inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt helpen aan betaald werk.

Mogelijke indicatoren/resultaten (meetbaar):

- We zetten in het op het vergroten van het aandeel werkende inwoners met een arbeidsbeperking. Een groei van 54% naar 60% in 2026.
- We zetten in het op vergroten van het aandeel werkende inwoners onder de doelgroep oudkomers (met percentage/aantal).

Impact op de lange termijn

Lange termijn opgave: het doorontwikkelen van Laborijn tot een toekomstbestendig sociaal ontwikkelbedrijf.

De begroting is een belangrijk peilmoment voor de raad om kritisch te kijken naar de gestelde indicatoren om impact te maken.

Worden de incidentele Rijksmiddelen goed ingezet om structureel resultaten te boeken zodat er in de toekomst ook nog een goedlopend en betaalbaar sociaal ontwikkelbedrijf is?

Meer informatie

Wilt u op de hoogte blijven van de ontwikkelingen bij Laborijn?

Neem een kijkje op de website

www.laborijn.nl/rapportages-en-jaarverslagen

- Kwartaalrapportages
- Jaarverslagen

Vragen?

